

Către: dl Ministru al Investițiilor și Proiectelor Europene, Marcel-Ioan Boloș

Spre știință: Secretariatul General al Guvernului, Cabinet Prim Ministru, Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului

Ref: Programul de finanțare - Digitalizarea IMM-urilor Grant de până la 100.000 euro pe întreprindere care să sprijine IMM-urile în adoptarea tehnologiilor digitale sprijinit prin PNRR

SOLICITARE DEBIROCRATIZARE ȘI SIMPLIFICAREA

NORMELOR DE IMPLEMENTARE AFERENTE PROGRAMULUI DE FINANȚARE PENTRU DIGITALIZAREA IMM-URILOR

Stimate dle. Ministru,

Asociația noastră reprezintă un număr de peste 300 aplicanți la finanțarea PNRR pentru digitalizarea IMM-urilor și am identificat o serie de elemente ce necesită rapid o intervenție din partea dvs pentru a accelera absorbția fondurilor.

În primul rând, apreciem faptul că de la preluarea mandatului de către dvs. s-a accelerat semnificativ ritmul de evaluare și contractare, semn care ne dă încredere că vom regăsi în dvs. un partener de dialog cu dorință de a oferi antreprenorilor posibilitatea de a implementa corespunzător acest program așteptat de peste un an și jumătate de cei mai mulți.

În al doilea rând, vă adresăm această solicitare în spiritul inițiativei dvs. de a simplifica, flexibiliza, debirocratiza și digitaliza mecanismele de accesare și a crește absorbția fondurilor europene.

La mai bine de 2 ani de la lansarea acestui program, rezultatele aferente sunt minime și programul este în risc real de a deveni un eșec și de a nu-și atinge obiectivele, deși este un program care ar fi putut fi implementat facil și ar aduce numeroase beneficii economice, atât prin creșterea productivității aplicanților, creșterea indicilor de digitalizare a mediului antreprenorial român, dar și prin stimularea investițiilor și susținerea economică dat fiind faptul că achizițiile desfășurate prin acest program contribuie la plata unor taxe și impozite către statul român.

La acest moment programul are numeroase sincope majore:

1. Nu s-au încheiat evaluările, numeroase proiecte au fost respinse abuziv (și avem cunoștință de demersuri juridice în contencios administrativ în pregătire), anumite cheltuieli au fost respinse la unele proiecte și aprobate la altele);
2. Nu s-au încheiat contractările și procesul de contractare crește perioada de derulare de la lună la lună, practic contractarea durează cel puțin 45 zile per fiecare proiect – timp nemaîntâlnit la alte

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

programe. Acum beneficiarilor li se solicită să actualizeze documentele cu dată de începere 15 aprilie 2025 și termenele se tot extind.

3. Nu s-a realizat nicio decontare până în prezent și procesul de evaluare a cererilor de transfer este îngreunat de absența unor proceduri de implementare foarte clare, simple și ușor de urmat de beneficiari, partenerii bancar și personalul MIPE implicat.

Considerăm că dacă nu se intervine rapid, există riscul ca cel puțin 50% dintre proiecte să nu poată fi implementate.

Redăm mai jos punctual cele mai stringente probleme și propuneri de soluții:

1. Problema evaluărilor și a contractărilor

Ne lipsesc detalii cu privire la fluxul intern de aprobare, dar mai mulți evaluatori au reclamat că fluxul este foarte birocratic și îngreunat de cerințe de la Departamentul juridic. În practică, însă, am remarcat faptul că aparent există o lipsă de procedură unitară comunicată și aplicată de toți evaluatorii și personalul implicat în contractare și ar putea fi rezolvată printr-o instrucțiune internă care să conțină în mod clar pentru toți cei implicați care sunt elementele esențiale de verificat. Multe dintre cerințele care vin către beneficiari sunt diferite de la evaluator la evaluator și unele lipsite de sens. Spre exemplu, proiectele semnate de împuternicit și care au împuternicire pentru semnarea contractului pentru unii beneficiari se solicită să fie semnate de împuternicit, pentru alții de administrator (deși juridic acesta a semnat o împuternicire), pentru alții și de unul și de altul. Pentru unii beneficiari se acordă 5 zile lucrătoare pentru prezentare documente de contractare, pentru alții 10 zile lucrătoare, alți beneficiari sunt la a 3-a solicitare de documente de contractare pe motiv că a expirat valabilitatea documentelor deja depuse. Practica pe fonduri europene este ca documentele să fie valabile la momentul furnizării lor, nu la momentul semnării contractului.

Există evaluări ce vizează aspecte care nu sunt prevăzute în ghid și îngreunează procesul. De asemenea, este de neînțeles de ce fluxul de semnare durează peste 30 de zile.

2. Notificarea IMM furnizată de către partenerul bancar

Ni s-a adus la cunoștință că numeroase proiecte nu pot face achizițiile întrucât partenerul bancar nu a transmis de mai bine de 45 zile „Notificarea privind încadrarea în categoria IMM”. Partenerii bancari ne transmit că nu pot efectua verificarea dacă nu primesc solicitarea de la MIPE și pentru multe proiecte nu se transmit listele cu proiectele care au primit contractul semnat în timp util.

Dacă timpul necesar pentru a primi încadrarea în categoria IMM este de 45 zile prin procedură, înseamnă că în caz fericit un proiect cu contract semnat la 15 aprilie va putea demara implementarea la 1 iunie, rămânându-i 6 luni pentru implementare.

Soluțiile pe care le vedem sunt:

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

a. diminuarea timpilor de transmitere de către bancă a notificării IMM la 5 zile lucrătoare în loc de 45 zile, având în vedere principiul proporționalității dat fiind că unui IMM i se cer clarificări cu termen de răspuns de 3-5 zile lucrătoare.

b. transmiterea în timp real sau măcar săptămânal a numelor beneficiarilor cu contracte semnate către partenerii bancari.

c. modificarea Instrucțiunii ce prevede suspendarea contractului de finanțare până la primirea notificării IMM pentru a permite implementare imediat după semnarea contractului având în vedere că oricum există multiple clauze contractuale ce menționează reverificarea pe parcursul implementării a condițiilor de eligibilitate. Spre exemplu, se poate modifica instrucțiunea menționând că nu se pot face decontări până la primirea notificării de încadrare în categoria IMM, dar se pot demara achizițiile și implementarea pentru a câștiga timp.

3. Modificare procedură implementare, debirocratizare și simplificare implementare proiect

Menționăm că la acest moment, procedura de implementare a acestui program de către beneficiarii privați pentru sume de maxim 100.000 euro, dintre care majoritar sunt proiecte de până la 50.000 euro **este cea mai birocratică, anevoiasă și neclară dintre toate procedurile de implementare proiecte PNRR și instrumente structurale și este de natură a pune în pericol toată implementare și decontarea dacă nu se intervine rapid.**

Pentru restul de proiecte finanțate din PNRR și implementate de instituții publice gestionate de alte ministere se aplică legislația națională în domeniu, care permite ca achizițiile publice să fie demarate cu semnarea directă a contractelor de servicii/furnizare/ lucrări pentru achizițiile directe fără solicitarea tuturor documentelor cerute și procedurii prevăzute în acest program pentru sume foarte mici. Chiar și pentru beneficiarii privați, prin Ordinul 1284/2016, pentru implementările în cadrul programelor din instrumente structurale se prevăd achizițiile directe care se realizează fără solicitare de oferte online sau publicate în ziare/website propriu. Putem lua și exemplul AFIR care permite achiziții directe fără publicare pentru sume de până la 10.000 euro.

Solicitări:

a. Modificarea Îndrumarului Metodologic pentru beneficiarii privați aplicabil în derularea procedurilor în vederea simplificării și clarificării procedurilor

Probleme identificate:

I. de la momentul depunerii proiectelor la momentul prezent, Îndrumarul a suferit o serie de modificări, pe care Beneficiarii nu le pot aplica retroactiv, iar solicitările din implementare sugerează acest lucru.

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

La data depunerii proiectelor Îndrumarul prevedea o procedură mai simplă pentru achizițiile directe desfășurate de beneficiari și nu prevedea ca achizițiile să fie derulate prin platforma proiecte.pnrr.gov.ro indiferent de valoarea lor (pentru achiziții directe nu se prevedea această obligație). Consecința a fost aceea că foarte mulți beneficiari s-au gândit că vor putea achiziționa produsele/serviciile/software-urile direct de la furnizorii care au cele mai mici prețuri și la ofertarea unor produse la prețurile disponibile direct la producător sau de la furnizori care vând exclusiv online licențele sau serviciile, nu prin intermediari. Astfel, au fost bugetate pentru multe proiecte licențe ChatGPT (care se pot achiziționa direct de client de pe site-ul aferent fără costuri suplimentare cu intermediari), licențe la CRM-uri cloud (ex. Monday) care nu se vând prin intermediari, licențe la software-uri de automatizare publicare în social media (ex. LinkedIn Sales Navigator) care nu se pot achiziționa decât direct, servicii cloud computing IaaS care se pot lua direct de pe site-urile marilor vendori la prețuri foarte bune, semnături electronice în cloud care se pot lua direct de pe site-ul furnizorilor etc.

În acest moment, după toate modificările la Îndrumar și Instrucțiunile publicate s-a ajuns la situația în care un Beneficiar trebuie să pregătească un Caiet de Sarcini/specificații și pentru achiziții de 1500 lei pentru servicii și produse care sunt transparent vândute la prețuri mai mici de furnizorii principali, nu de intermediari și nu pot cumpăra produsele/serviciile inițial incluse în buget din cauza procedurii.

Soluție propusă

Simplificarea modalității de derulare a achizițiilor directe și clarificare în Îndrumar a modalităților de derulare a achizițiilor directe:

1. Prevederea permisiunii de a achiziționa direct din piața liberă produsele sub 10.000 euro (dacă nu se dorește direct aplicarea plafoanelor din Legea 98/2016 și a Procedurii pentru privați) cu menționarea documentelor necesare pentru achiziție.

Detalierea documentelor ce trebuie furnizate și eventual pe site-ul proiecte.pnrr.gov.ro să se publice doar anunțul cu furnizorul selectat.

Recomandăm ca fiecare beneficiar să poată face achizițiile directe liber cu respectarea legislației în vigoare privind rezonabilitatea, economicitate și eficiența utilizării fondurilor și prezentarea de către acesta a contractului de prestări servicii/furnizare, a declarației DNSH, a declarației/ documentului emis de ONRC privind beneficiarii reali, factură și proces verbal.

2. Detalierea modului în care se derulează achizițiile directe prin platforma proiecte.pnrr.gov.ro : câte zile trebuie să fie lăsate pentru depunere oferte, care sunt criteriile aplicabile, se permit achiziții cu preț mai mare decât bugetul dacă sunt mai performante?

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

II. **Serviciile de consiliere și analiză** au fost încheiate anterior semnării contractului de finanțare și ridică probleme la decontare:

a. odată cu ultimele modificări la Îndrumar și Instrucțiunea nr.6 au apărut o serie de documente și necesități pe care un solicitant de finanțare nu avea de unde să le cunoască și să le anticipeze că va trebui să le aplice 2 ani mai târziu.

Îndrumarul face referire la Beneficiar, nu la Solicitant (așa cum este diferențiat în jurisprudență și restul de norme de achiziții), astfel că mulți beneficiari au înțeles că nu li se aplică prevederile, dată fiind definiția Beneficiarului din Îndrumar. *Beneficiar privat - entitate juridică fără calitate de autoritate contractantă conform prevederilor Legii 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare și **care, a semnat un contract / de finanțare** sau care are calitatea de partener în cadrul unui contract de finanțare.*

În varianta inițială de Îndrumar nu se prevedeau cerințele de aplicat de Solicitanți, iar pentru Beneficiar la achiziție directă se prevedea: 5.1. *Dacă valoarea estimată a achiziției, este mai mică decât pragurile valorice prevăzute de Legea nr. 98/2016 cu modificările și completările ulterioare, prin care se aplică procedura simplificată, beneficiarul privat achiziționează direct produse, servicii sau lucrări.* 5.2. *În cazul achiziției directe, beneficiarul privat are obligația de a publica un anunț într-o secțiune dedicată a web-site-ului propriu, însoțit de descrierea produselor, serviciilor sau lucrărilor care urmează a fi achiziționate.*

În varianta aplicată de partenerii bancarii pentru serviciile de consiliere/analiză tehnică a soluțiilor incluse se solicită obligatoriu ca beneficiarul să furnizeze anunțul din website sau din ziar. Conform Îndrumarului inițial (aplicabil pentru aceste achiziții pentru că acesta era valabil la momentul achiziției) beneficiarul nu avea obligația de a da anunța în ziar, ci doar de a publica în site-ul propriu. Această obligație înseamnă că dacă nu are site propriu nu are altă obligație pentru a realiza achiziția decât să prezinte documentele din Anexa 1. Ori este imposibil pentru un Beneficiar să furnizeze dovada pentru publicare în website, când poate că este scopul proiectului să își facă website-ul, iar în Îndrumar nu i s-a scris să dea anunț în ziar, iar astfel de prevederi nu există în alte programe de finanțare și legislația aplicabilă pe fonduri.

Vă solicităm urgent să reglați această situație printr-o instrucțiune în care să se precizeze că pentru achizițiile încheiate anterior semnării contractului de finanțare, Solicitantul trebuie să prezinte documentele aferente Îndrumarului inițial care prevede pentru achiziție directă doar: contractul de furnizare/prestări servicii, nota privind determinarea valorii estimate, verificarea beneficiarului real (prin declarație sau constatator beneficiar reali, declarație pe propria răspundere, privind evitarea

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

dublei finanțări), fără dovadă anunț website (având în vedere că nu avea calitatea de beneficiar, ci de solicitant) și fără anunț presă.

Această instrucțiune trebuie să fie urgent comunicată bancilor partenere pentru a nu le mai solicita Beneficiarilor aceste documente.

b. multiple achiziții sunt blocate de partenerul bancar pentru că se solicită încărcarea acestor achiziții conform Instrucțiune nr.6 în Modulul Achizițiile mele, solicitare care tehnic nu este posibilă.

Pentru ca o achiziție să fie transmisă prin modulul *Achizițiile mele*, este necesar ca aceasta să fi fost derulată prin platforma proiecte.pnrr.gov.ro. Derularea de achiziții prin platformă se poate face doar după ce contractul a fost semnat și este activat modulul de *implementare*. Aceste achiziții de consiliere sunt încheiate anterior depunerii proiectului, din 2023 și nu pot fi urcate direct în *Achizițiile mele*, întrucât mai întâi trebuie publicate în *Anunțurile mele*, ceea ce înseamnă demararea unei proceduri de achiziții în prezent pentru o achiziție din trecut.

Deși beneficiarii explică acest inconvenient, partenerul bancar insistă pe încărcarea în Modulul Achiziții a documentelor.

Soluția propusă:

Actualizarea Instrucțiunii nr.6 cu menționarea fie că pentru achizițiile derulate anterior semnării contractului documentele se încarcă doar în modulul Comunicare, fie cu menționarea faptului că pentru achizițiile derulate anterior Beneficiarul încarcă în modulul *Anunțurile mele* anunț de achiziție cu mențiunea că achiziția a fost derulată anterior și publicarea la specificații direct a anunțului privind câștigătorul din 2023 al achiziției. Există și o a treia variantă, aceea de a modifica platforma informatică pentru a permite transmiterea direct a documentelor de achiziție fără ca acestea să fii fost derulate prin platformă (activarea butonului de *adaugă* și la achiziții by default ca la anunțurile mele).

III. Actualizarea prevederilor privind numărul maxim al cererilor de transfer și procentul aferent ultimei cereri de transfer.

a. În urma publicării Instrucțiunii nr.6 a apărut necesitatea ca pentru plățile desfășurate anterior semnării contractului să se facă o nouă cerere de transfer dedicată. Acest aspect nu a fost luat în calcul de solicitanți la depunere și acum sunt puși în situația de a avea o cerere în plus față de cele 3 prevăzute inițial în cererea de finanțare, special pentru plata cheltuielilor deja achitate de analiză. În multe situații analiza tehnică s-a achitat în 2 tranșe (una de avans și una prin cerere de transfer după semnare contract). Este neclar cum se depune o cerere de transfer pentru această situație? Se împarte o factură pe cerere anterioară semnării contractului și o factură pe cerere după semnare contract? Dacă da, acest lucru înseamnă că se adaugă o nouă cerere.

Soluție propusă:

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

Soluțiile care pot fi implementate printr-o instrucțiune ar fi introducerea pe CT pentru cheltuieli anterior semnării contractului a tuturor cheltuielilor aferente analizei indiferent de momentul plății astfel că ce a plătit beneficiarul rămâne în contul său la decont și ce nu a plătit și cere prin cererea de transfer să trebuiască să facă dovada ulterior plății către furnizor.

O altă soluție este introducerea a 4 cereri de transfer în procedură ca una să vizeze exclusiv plățile anterioare.

b. procentul de 20% pentru ultima cerere conduce la divizarea sumelor de pe facturi pentru că mulți beneficiari au maxim 3 achiziții raportat la tipurile de achiziții și gruparea lor. Iar pentru a respecta procentul de 20% pentru ultima cerere de transfer care e condiționată de raportul de audit tehnic IT, este necesar să împartă bunurile de pe aceeași factură în cereri de transfer diferite.

Soluția propusă:

Eliminarea obligației ca ultima cerere să fie de 20% întrucât ea nu se regăsește în niciun alt program PNRR și nu aduce beneficii care să justifice necesitatea acesteia, ci mai mult îngreunează procesul.

IV. Clarificarea indicatorului legat de cursurile care trebuie realizate obligatoriu și a decontării cursurilor

Programul prevede 2 indicatori:

2.1.	Număr servicii și aplicații IT dedicate competențelor digitale și incluziunii digitale achiziționate prin proiect
2.2.	Numărul de angajați formați (instruirea personalului care va utiliza echipamentele TIC)
2.3.	Numărul de angajați formați (cursuri în domeniul IT pentru persoanele responsabile cu conducerea și controlul întreprinderii)

Iar la eligibilitate cheltuieli: *cheltuieli cu instruirea personalului care va utiliza echipamentele TIC (cheltuielă obligatorie în procent de maxim 10% din valoarea finanțată). În cadrul acestei categorii de cheltuieli vor fi cuprinse obligatoriu și cursuri în domeniul IT pentru persoanele responsabile cu conducerea și controlul întreprinderii, cursuri care să aibă rolul de a-i ajuta pe aceștia să conștientizeze rolul digitalizării în creșterea unei întreprinderi. Cursurile de competențe digitale trebuie să fie acreditate **Autoritatea Națională pentru Calificări** sau /și cu recunoaștere națională/ internațională etc.*

Necesită clarificare dacă doar cursurile ANC sunt eligibile și ce înseamnă cursuri cu recunoaștere națională/internațională?

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

Se pot deconta cursuri de competențe digitale și pentru 2.2 și pentru 2.3 ? Același curs? Ce se întâmplă în situația în care există 1 singur angajat și acela este și administratorul? Face 2 cursuri? Dacă da, atunci va prezenta 2 certificate de competențe digitale de la 2 furnizori diferiți?

Cursurile de competențe digitale sunt autorizate de Ministerul Muncii și Ministerul Educației, nu ANC, conform legislației relevante.

În acest sens vă solicităm să clarificați aspectele menționate mai sus prin răspunsuri clare și reglementarea specifică a acestor aspecte pentru a nu fi probleme cu raportarea indicatorilor și a cheltuielilor. Din înțelegerea noastră, nu toate cursurile de instruire ar trebui să fie acreditate pentru că se solicită instruirea personalului care va utiliza echipamentele TIC, ceea ce poate însemna un curs mai specific – ex. Poate de securitate cibernetică care nu e autorizat ANC. Pentru persoanele din conducere ar putea fi cursuri specializate care nu au certificare finală de competențe digitale dar au o curiculă ce permite managerilor să *conștientizeze rolul digitalizării în creșterea unei întreprinderi*. Recomandăm să se elimine prevederea că toate cursurile necesită acreditare ANC având în vedere că în PNRR există cel puțin alte 2 investiții cu finanțare substanțială care nu au impus astfel de cerință:

1. Programul de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici C7, I16, Ținta 185, implementată de ANFP, care a prevăzut 2 tipuri principale de cursuri: pentru funcționarii publici – competențe digitale avansate pentru pregătirea în diferite tematici și de leadership și management cu focus pe digitalizare pentru funcționarii cu funcții de conducere – fara a fi obligatorie emiterea unor certificate ANC sau cu recunoaștere internațională.

2. PNRR Investiția I19 – componenta C7 derulată de Autoritatea pentru Digitalizarea României, care prevede implementarea de programe de formare în domenii tehnice cheie pentru angajații din firme fără ca acestea să vină cu certificare ANC sau cu recunoaștere internațională (cursuri ce sunt furnizate la prețuri de câteva mii de euro fără TVA per cursant) dar care au o curiculă foarte aplicată și în care un cursant dobândește mai multe competențe digitale avansate.

V. Vă rugăm să clarificați dacă un beneficiar de fonduri din Programul de digitalizare are voie să fie și ofertant în cadrul programului, din prisma dublei finanțări? Spre exemplu, un IMM care furnizează cursuri și e beneficiar în program pentru digitalizare poate fi și furnizor de servicii de formare profesională pentru alți beneficiari?

VI. Având în vedere cerința de eligibilitate de la momentul aplicării privind nederularea de către un Beneficiar de activități aferente codurilor CAEN IT în anul 2022 pentru care s-a prezentat declarație de la expert contabil, vă rugăm să clarificați dacă intenționați să veniți cu vreun corrigendum prin care să se modifice retroactiv Ghidul Solicitantului pentru a extinde prevederea ca un Beneficiar să nu aibă

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro

voie de la momentul depunerii și până la momentul finalizării monitorizării să desfășoare activități aferente codurilor CAEN IT.

Din punctul nostru de vedere, juridic nu este permisă modificarea acestei clauze și ea indică un criteriu de eligibilitate de la momentul depunerii și nu se poate modifica pe parcurs. În același timp, reprezentanții noștri au insistat pe parcursul pregătirii acestui Ghid și al altora ce vizează digitalizarea asupra faptului că nu înțelegem de ce a apărut acest criteriu, întrucât și firmele din acele domenii au nevoie de digitalizare și nu ating neapărat 6 DESI doar din prisma că activează în domeniul IT. Spre exemplu, un consultant IT, un auditor tehnic IT are nevoie de investiții de digitalizare la fel de mult ca o cofetărie.

În încheiere, vă rugăm să dispuneți măsurile necesare cât mai urgent pentru a nu ne afla în situația de a rata această oportunitate pentru antreprenorii români, care deja se află în situații dificile date de contextul politico-economic și au un nivel ridicat de frustrare față de măsurile guvernamentale care îi privesc și tratamentul inegal inclusiv în accesul la fonduri europene/nerambursabile raportat la alte entități care au acces.

Ne manifestăm interesul și suportul să sprijinim consultativ elaborare unei viitoare instrucțiuni, dacă considerați oportun sau/și necesar și sperăm să dispuneți o urgentare a remedierii situațiilor enunțate detaliat în această adresă.

Avem rugămintea de a primi un răspuns la solicitarea noastră și aspectele menționate fie în particular, fie sub forma unei instrucțiuni sau a unui comunicat prin care se clarifică aspectele sesizate.

Vă mulțumim!

Cu deosebită considerație,

**ANDREEA
KOHALMI-
SZABO**

Adresă:

Str. Nerva Traian nr. 27-33, Birou nr. 6,
et. 1, București, România

Email:

ong@gandimm.ro